

Szkoła Podstawowa

im. Władysława Reymonta

w Lipiej Górze

Innowacja Pedagogiczna

Mały odkrywca czyli -BADAM, CZUJE, OBSERWUJE

Iwona Waleńska

Podstawa prawna

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.) – art. 1 pkt 18, art. 55 ust. 1 pkt 4, art. 68 ust. 1 pkt 9, art. 86 ust. 1.

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE

1. Rodzaj innowacji: organizacyjno- metodyczna.
2. Adresaci innowacji- uczniowie klasy I Szkoły Podstawowej w Lipiej Górze.
3. Czas trwania innowacji- październik 2021- maj 2022.

Wstęp.

Każdy z nas, szczególnie w najmłodszych latach, jest urodzonym badaczem i poszukiwaczem, który próbuje, sprawdza, łączy i eksperymentuje, zdobywając przy tym wiedzę i doświadczenie. Własne podwórko, pobliski trawnik, las lub łąka w okolicy to przestrzeń, którą eksplorujemy od dziecka. Obserwacja zjawisk przyrody pozwala dostrzegać rządzące nią prawa, uczy szacunku dla różnych form życia, rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wiedzę i postawy potrzebne we współczesnym świecie. Inspiruje też do stawiania pytań i budzi ciekawość, która nieraz towarzyszy nam przez całe życie.

Ponieważ doświadczenia i eksperymenty to efektywna nauka połączona ze świetną zabawą – dzieci powinny jak najczęściej oglądać, rozwijać spostrzegawczość, dotykać, wąchać, słuchać, smakować, a przede wszystkim badać i działać, sprawdzać konsekwencje swoich działań i rozwijać umiejętności wyciągania wniosków. Zdobyte podczas eksperymentowania wiadomości i wykształcone umiejętności na pewno ułatwią dzisiejszym pierwszacom naukę na kolejnych etapach edukacyjnych

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Świat z pewnością jest ciekawy i pełen niespodzianek. Uczniowie uwielbiają odkrywać jego tajemnice, eksperymentując i doświadczając tego według własnych doznań. Dzięki temu mogą sami przekonać się, ileż to sekretów ma przed nimi nasz wspaniały świat. Jedną z najważniejszych zasad w nauczaniu przyrody jest stosowanie metod obserwacyjnych i doświadczeń, gdyż dziecko najlepiej przyswaja i rozumie nowe treści poznając je w sposób twórczy, aktywny, gdy angażuje w ten proces różne zmysły. Taką możliwość stwarzają zajęcia oparte na różnego typu obserwacjach (np. terenowych, mikroskopowych, doświadczalnych), zajęcia podczas których uczeń samodzielnie wykonuje proste doświadczenia, określa ich wyniki i formułuje wnioski. Niestety we współczesnym świecie poznawanie go w większości odbywa się za pośrednictwem szklanego ekranu, co moim zdaniem nie jest dobrym rozwiązaniem i nie niesie za sobą pozytywnych skutków. Zresztą wykazała to diagnoza na koniec trzeciej klasy szkoły podstawowej w naszej szkole. Wiedza uczniów o otaczającym świecie przyrodniczym jest bardzo mała, ponieważ dzieci nie eksplorują świata przyrody, nie poznają go w rzeczywistości, nie badają, nie obserwują, nie działają. W związku z tym, postanowiłam przybliżyć uczniom klasy I świat przyrody „na żywo” wprowadzając innowację pt. „Mały odkrywca czyli -BADAM, CZUJĘ, OBSERWUJĘ”. Zajęcia, które mają za zadanie wyzwolić w uczniach nie tylko dużo większą aktywność i entuzjazm, ale spowodować u nich większą chęć do działania, prowokować do stawiania pytań typu: "dlaczego?", "co się stanie gdy?", prowadzić do formułowania wniosków, uczyć spostrzegawczości oraz prezentowania postawy badawczej w poznawaniu świata przyrody i motywacji do nauki.

A co najważniejsze, oprócz uśmiechu na twarzy uczniowie wyniosą ze sobą większy bagaż doświadczeń, pomysłów i obserwacji badawczych oraz doskonałą formę spędzania wolnego czasu alternatywną do szklanego ekranu.

Ekranu , który jest wszechobecny w życiu małego człowieka a w dobie pandemii zajął niemal pierwsze miejsce, wpływając na kondycję psychofizyczną dziecka.

II. CELE INNOWACJI

CEL GŁÓWNY:

- rozwijanie zainteresowań uczniów różnymi dziedzinami nauk przyrodniczych,
- zachęcanie i motywowanie uczniów do poznawania przyrody w sposób aktywny, twórczy, dociekliwy i wytrwały.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- poznawanie przyrody w rzeczywistości
- rozpoznawanie w swoim otoczeniu popularnych gatunków roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną;
- rozpoznawanie i wyróżnianie cech ekosystemów, takich jak: łąka, ogród , rzeka, pole, staw, las, las gospodarczy
- prowadzenie prostych hodowli roślin,
- przedstawianie zasad opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi;
- Planowanie i wykonywanie prostych obserwacji, doświadczeń i eksperymentów dotyczących obiektów i zjawisk przyrodniczych
- Tworzenie notatki z obserwacji,
- wyjaśnianie istoty obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego;
- wskazywanie miejsc ochrony przyrody, pomników przyrody w najbliższym otoczeniu
- zachęcanie i wdrażanie do prowadzenia prostych prac badawczych,
- uświadomienie uczniom, że zjawiska przyrodnicze można przedstawić modelowo za pomocą doświadczeń,
- kształcenie i doskonalenie umiejętności:
 - planowania i organizowania własnej nauki,
 - współdziałania w zespole, skutecznej komunikacji,
 - posługiwania się sprzętem laboratoryjnym i korzystania z przyrządów pomiarowych w sposób prawidłowy i bezpieczny
 - interpretowania wyników doświadczeń, formułowania spostrzeżeń, wniosków,
- uczenie przełamywania pewnych zahamowań (tremy, wstydu, lęku) np. poprzez prezentacje wyników własnej pracy bądź pracy grupy,
- rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez możliwość osiągnięcia sukcesu.
- Motywowanie do nauki poprzez zabawę
- Uzewnętrznianie własnych emocji związanych z własnym działaniem
- Wyrabianie szacunku dla przyrody .
- Wykorzystanie naturalnej ciekawości świata dzieci dla rozwijania zainteresowań .
- Wdrażanie do aktywnego udziału w poznawaniu przyrody
- Wdrażanie do twórczego myślenia.
- Rozbudzanie potrzeby aktywnego wypoczynku, zwiększanie aktywności ruchowej uczniów.

III. METODY I FORMY PRACY:

- Zajęcia prowadzone będą dla uczniów klasy I, często na zasadach partnerskich, bazujące na wspólnie wykonywanej pracy, pozwalają nam lepiej poznać naszych uczniów, ich możliwości i zdolności (intelektualne i manualne), a zatem również lepiej je ukierunkować i wykorzystać.
- Na zajęciach, podczas pracy indywidualnej lub grupowej stosowane więc będą następujące metody
 - badawcze- eksperyment i doświadczenie, modelowanie, pomiar z obliczeniem,
 - ćwiczeniowe- wykonywanie, analizowanie i interpretowanie rysunków
 - obserwacyjne- obserwacja okazów naturalnych przyrody żywej i nieżywej, zjawisk fizycznych oraz środków dydaktycznych typu preparaty trwałe, foliogramy
- słowne- pogadanka, gry dydaktyczne.
- Wycieczki, zajęcia w terenie
- Wykonanie albumów, folderów, wystaw, gazetek tematycznych – ich prezentacja innym odbiorcom;

IV. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany podczas dodatkowej godziny w wymiarze jednej godziny co drugi tydzień. Zajęcia będą odbywały się od października 2021 do maja 2022

V. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Dla szkoły:

1. Wzbogacenie oferty edukacyjnej szkoły;
2. Uatrakcyjnienie zajęć edukacyjnych i pozalekcyjnych ;
3. Budowanie pozytywnego wizerunku szkoły wśród dzieci i rodziców, jako placówki dbającej o twórczy rozwój swoich wychowanków;
4. Podniesienie jakości pracy szkoły.

Dla uczniów:

1. Wzrost zainteresowania wiedzą przyrodniczą najbliższych okolic ;
2. Zrozumienie potrzeby poznawania przyrody najbliższych okolic;
3. Odpowiedzialność za stan środowiska,
4. Umiejętność współpracy w grupie;
5. Rozwój twórczego myślenia i kreatywności;
6. Umiejętność planowania i przeprowadzenia obserwacji, odpowiednich działań;
7. Atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego – sprzyjające zdrowiu fizycznemu i psychicznemu.

VI. EWALUACJA

Specyfika edukacji wczesnoszkolnej wymaga, by każda ocena była przez dzieci odbierana jako życzliwa rada. Dlatego też podczas zajęć oceną uczniów będzie przede wszystkim informacja zwrotna na temat efektywności ich pracy. Każdy będzie prezentować i omawiać efekty swojej pracy. Prace będą eksponowane w widocznym miejscu

Nauczyciel dokonywać będzie każdorazowo podsumowania.
Ewaluacja będzie odbywała się na podstawie:
obserwacji postaw i zachowań dzieci podczas zajęć
konkursu przyrodniczego
planszy ewaluacyjnej wykazującej, czy prowadzone zajęcia były atrakcyjne dla dzieci – po każdym zajęciu

VII. INNE INFORMACJE

1 Nowatorstwo

Wierzę, że uczeń jest głównym bohaterem procesu uczenia się, a najlepiej przyswaja wiedzę, którą zdobywa sam, nie korzysta z gotowych rozwiązań. Dlatego przygotowana innowacja jako zajęcia o charakterze badawczym, laboratoryjnym, da namiastkę pracy przyrodnika-badacza. W ten sposób przybliżę dzieciom proste metody badawcze, zapoznam je „od kuchni” z podstawami biologii, fizyki, chemii, a także wyposażę w umiejętności, które pozwolą im bez większych obaw wziąć aktywny udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych w klasach programowo wyższych.
Przedstawiony plan innowacji może być modyfikowany w zależności od potrzeb i zainteresowań dzieci. Podczas wszystkich podejmowanych działań towarzyszyć nam będzie zasada „łączenia przyjemnego z pożytecznym, czyli nauki z zabawą”, we współpracy z innymi uczniami, nauczycielem i rodzicami.

VIII. ZAKRES I ZASADY

Program innowacyjny pod nazwą „Mały odkrywca czyli -BADAM, CZUJĘ, OBSERWUJĘ” przeprowadzony zostanie w Szkole Podstawowej im. Wł. Reymonta w Lipiej Górze. Jego realizacja będzie trwała w roku szkolnym 2021/2022.

Program realizowany będzie od października do maja w trakcie dodatkowych spotkań pozalekcyjnych. Zajęcia odbywały się będą 1 raz na dwa tygodnie przez 45 minut w grupie nie większej jak 15 osób. Uczestniczyć w nich będą chętni uczniowie z klasy I Szkoły Podstawowej. Uczniowie pracować będą metodami aktywnymi- model uczenia się i poznawania we współpracy.

Realizacja innowacji odpowiada założeniom podstawy programowej dla pierwszego etapu edukacyjnego.

Zajęcia odbywać się będą w sali lekcyjnej nr 14 oraz w terenie najbliższej okolicy. Spotkania będą miały formułę : obserwujemy, słuchajmy, porozmawiajmy, działajmy. Podczas wszystkich spotkań realizowane będą przede wszystkim treści podstawy programowej edukacji przyrodniczej jak również pozostałych edukacji.

Innowacja nie wymaga finansowania ze strony szkoły.

W czerwcu po zakończeniu rocznego cyklu tematów uczniowie uczestniczyć będą w konkursie przyrodniczym połączonym z rozdaniem dyplomów . do realizacji innowacji będziemy w szerokim ujęciu angażować rodziców.

UWAGI

Innowacja nie narusza:

- podstawy programowej (ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ 1) z dnia 14 lutego 2017 r.
w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. a, b, e, f i h ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
- ramowego planu nauczania,
- zasad oceny opisowej, klasyfikowania i promowania uczniów.